

HET NESTBERICHT

Informatieblad voor leden van buurtvereniging "Het Schildersnest" Bergen. 4e jaargang nr. 5, augustus 2001

Voorwoord

Opgeruimd, opgewarmd, opgefrist, doorgeregend en uitgerust zijn we uit de vakantie tevoorschijn gekomen. Ik ga nu maar eens niet vragen hoe jullie vakantie is geweest, want al ben ik daar echt wel nieuwsgierig naar, antwoord komt er toch niet. (Of wel?)

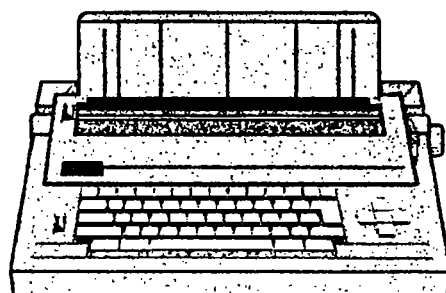
Zo is het dan alweer ongemerkt augustus geworden. Augustus betekent "De Verhevene" en dat was de eretitel die Octavianus, de eerste Romeinse keizer, kreeg in ongeveer 27 voor Christus.

Nog wat gebeurd in de tijd dat we met vakantie waren? Natuurlijk: Nieuw Bergen is een dynamische stad! In de Laarbruch-story is nu bekend dat er passagiers- en vrachtvervoer komt en dat de Nederlandse stiltetijden voor twee jaar gaan gelden. Daarna zal men verder zien. Over uitbreiding wordt al voorzichtig gedacht Dat wil dus zeggen...: OPLETTEN! BRIEVENPROTEST VOLGT !!!

O ja: inmiddels is Bergen nu drie kunstwerken rijk, de beschilderde Sint Jozefmuur niet meegerekend. We hebben de fontein, het carillon en De Wachter.

Over de Sint Jozefschool gesproken: na de herfstvakantie verhuizen de kinderen, komen de sloopspecialisten en gaat alles tegen de vlakte.

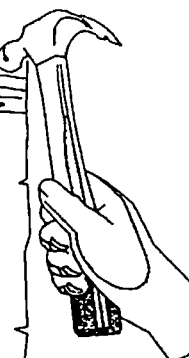
Zo, we zijn weer bijgepraat en gaan enthousiast de volgende evenementenperiode tegemoet! We hopen weer op artikelen van "onze vaste medewerkers."

DE REDACTIE

Wij heten Jaap en Greet Poels van harte welkom in onze buurt en als lid van onze buurtvereniging.

Wij feliciteren Hans Jacobs en Peter Kole met het behalen van de eindstreep van de vierdaagse van Nijmegen.

In dit nummer o.a.

Voorwoord

Prikbord

Katten kwaad

Melanie's nieuws

Verslag fietstocht en feestavond

Ik geef de pen aan

What's in a name

Uitslag puzzel 3

Puzzel 4

Naar de speeltuin

Opgave speeltuin

Colofon

Redactie adres
Huub van Zuylen
Jozef Israëlstraat 11
Redactie
Huub van Zuylen
Klaas Groot

Volgende nummer

Het eerstvolgende nummer (4-5) verschijnt op zaterdag
6 okt. 2001

Kopij

Uiterlijke inleverdatum van copy
29 sept. 2001

Katten-kwaad

Het nu volgende stukje schrijf ik op verzoek van een (behoorlijk groot) aantal buurtgenoten. Ik vat kort samen, wat zij afzonderlijk tegen me hebben gezegd. In grote lijnen komen alle verzoeken op hetzelfde neer.

Ik heb vroeger wel eens op het feit gewezen, dat er nog wel eens hondenpoep op straat ligt. Blijkbaar is het voor een aantal bazen en vrouwtjes te lastig om even naar de struiken te lopen. Er zijn er, die overdag netjes langs de bosjes lopen, maar 's avonds zo dicht mogelijk bij de huizen, tuinen en heggen blijven, zodat de bewoners de volgende morgen blij verrast de deur uitstappen.

Nu ken ik een paar honden, die echt hun best doen de trottoirs in Nieuw Bergen

schoon te houden, vanwege toeristische reclame en zo, maar als ze op het trottoir in de Pieter de Hooghstraat lopen aan de kant van de Sint Jozefschool, en zich dan tussen het staarthege onkruid tussen de tegels wringen, denken ze: "We zijn in 't bos, hier zijn de struiken, nou kunnen we, daar gaat ie!!"

Maar nu de buurtbewonersklacht: de laatste tijd zwerven er steeds meer katten in de buurt rond, en die kiezen nooit de trottoirs of de middenwegen, maar verplaatsen zich dwars door de tuinen, met alle vieze gevolgen van dien.

Iemand zei het als volgt: "Als mijn hond één keer iets in de tuin van een ander zou doen, dan krijg ik een enorme ruzie met de bewoner. Ik ben dan een asociale viespeuk En terecht!! Als ik onkruid wil wieden en ik houd in plaats van een stuk onkruid een mooi stuk kattendrol in de volle vuist, dan zegt het bazinnetje van Poessie Mauw: "Dat doet mijn kat niet!" Kent u dat antwoord?"

Een oplossing: waslijn in de tuin, lijn met een lus er aan, poes een halsband om en ze kan in de buitenlucht lopen zonder een ander tot last te zijn. Ik ken ook kattenhouders (echte) die hun huisdier niet overlaten aan medebewoners en auto's, maar ze altijd in huis houden en zelf verzorgen.

VERZOEK: ZORG DAT UW HUISDIER, HOND, KAT, WITTE MUIS OF KANARIE EEN ANDER NIET TOT LAST IS.

ZEGT HET VOORT !!!

Ik hoop hiermee het probleem duidelijk samengevat te hebben.

Klaas

Melanie's nieuws

De BATAVIA

Wie of wat is de Batavia? Om het even in het kort te vermelden:

de "Batavia" is een van de mooie VOC- (Verenigde Oostindische Compagnie) schepen!

Helaas strandde dit gloednieuwe VOC schip in 1629 voor de Australische kust op een onbekend rif. De gezagvoerder van het schip was Francisco Pelsaert.

In de handel met India moest de VOC concurreren met de Engelse East-India Company.

De EIC had een uitstekende relatie met het Indiase hof.

Pelsaert verbleef van 1620 tot 1627 in India. Het grootste deel van de tijd in de VOC-vestiging woonde hij in Arga, een belangrijk politiek centrum van het Mogolrijk.

Pelsaert leerde er de taal en kreeg hier en daar ook goede contacten met de grote heren.

Hij merkte dat die niet beter wisten dan dat de westerse

pracht en praal uit

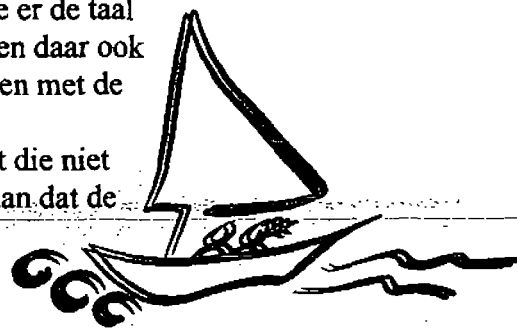
Venetië dan wel uit Engeland kwam. Hij maakte een lijstje van de meest gewilde artikelen.

- *fijne goude kettinkjes.
- *sabels met een gouden handvat
- *met goud bewerkte geweerlopen
- *walrus- en narwal-ivoor
- *scheerdozen
- *vergulde spiegels

Sinds 1963 kon men de ligging van het wrak van de "Batavia" bepalen. Er kwam zoveel belangstelling voor de Batavia, dat het uiteindelijk leidde tot een volledige reconstructie van het schip. op de Batavia-werf te Lelystad.

Daar kun je dit VOC schip in alle pracht en praal bewonderen, Zeker de moeite waard!!

onsmel@compaqnet.nl

Fietstocht en straatfeest 2001

Onder ideale weersomstandigheden verzamelden zich zaterdag 9 juni 2001 om 13.00 uur veel leden van onze buurtvereniging in de Jacob Marisstraat bij Ruud en Rik voor de jaarlijkse fietstocht.

Het was er druk en iedereen was nieuwsgierig waar de tocht naar toe ging. Na het bekende loten werden de groepen gevormd en kon er per groep om de vijf minuten gestart worden.

De routebeschrijving en uit te voeren opdrachten waren duidelijk weergegeven. Via de Afferdse bossen en kasteel Bleijenbeek in de prachtige natuur kwamen we in Afferden terecht. Het darten en bowlen vormden een leuke afwisseling onderweg.

Achter "Iedershuus" kon iedereen uitrusten en genieten van heerlijke koffie, vlaai en frisdrank, en konden de deelnemers de opdrachten nog eens rustig doornemen. Na deze rustpauze ging het verder door de Afferdse heide richting Dorpsstraat en de kapel. Bij de kapel was het een drukte van belang en mr. J.G. Donker wist zich bijna geen raad met zoveel vragenstellers over het jaartal van het oudste gedeelte van de kapel.

Langs de Spitsbrug en de Smal kwamen we weer op de Oude Baan richting Jacob Marisstraat.

Toen moest er nog flink "huiswerk" worden gemaakt. Het liedje

"componeren",
opdrachten nog eens
nalopen en de
gevormde letters
tot één woord
componeren

(mountainbike) moest
gebeuren alvorens het

opdrachtenformulier bij Ruud in te leveren, wat op tijd diende te gebeuren.

Thuis was er nog tijd genoeg om uit te rusten van deze inspanning om weer fit te zijn voor de feestavond.

In en voor de grote feesttent heerste een gezellige sfeer en allen praatten nog eens na over wat goed en fout was gegaan. Onze "duizendpoot" Huub sprak, bij afwezigheid van de voorzitter, een welkomstwoord en bedankte alle mededingers en medewerkers, waarna hij eerst de prijzen uitreikte voor de nestberichtpuzzels. Hierna gaf Ruud tekst en uitleg over de opdrachten en ging over tot de prijsuitreiking.

De prachtige wisselbeker werd dit jaar met nipt verschil gewonnen door onze groep bestaande uit:

Angelique van Zuylen, Nel Linders, Monique Tönnissen, Mia ten Haaf en ondergetekende. Ondertussen had Jos Wahlen een uitstekend verzorgd buffet afgeleverd en kon iedereen heerlijk eten onder het genot van een glaasje bier, wijn of fris.

De fietstocht van zo'n 20 kilometer had veel energie gekost en de eetlust was flink. De drank vloeide rijkelijk op deze gezellige en iets kille avond.

Een extra pluim voor Ruud en Rik voor het uitzetten van de fietstocht en voor "duizendpoot" Huub.

We mogen van een zeer geslaagde dag spreken en het bestuur en alle medewerk(st)ers bedanken voor de goede organisatie en inzet.

Op naar het eerste lustrum van het straatfeest in combinatie met de fietstocht.

Hans Jacobs

Ik geef de pen aan

Bij ons op het toilet hangt een spreuk "Praat niet over jezelf, dat doen wij wel als je weg bent", maar nu komen we er niet onderuit, want wij zijn aan de beurt om wat over onszelf te vertellen.

Wij, zijn dus Peter en Dorien, we hebben 3 kinderen: Jacqueline, Tanja en Evelien.

Alleen Evelien woont nog thuis.

Ook hebben wij 4 kleinkinderen: Chantal, Mariëlle, Paula en David. (7, 5, 3 jaar en de jongste is 7 maanden oud).

Peter : mijn beroep is kapitein Rijnvaart op een duwboot.

Veel mensen vragen wel eens of het niet saai is aan boord, ik kan alleen maar zeggen dat het een prachtig en vrij beroep is. (Denk alleen maar eens aan de vier jaargetijden op het water).

Ik zeg altijd tegen iedereen: "Mijn werk is mijn hobby en thuis moet ik werken".

Kort samengevat; 14 dagen werken aan boord en dan 14 dagen thuis. Voor ons een normale zaak maar uit ervaring weten we, dat veel mensen wel eens willen weten hoe zo'n leven aan boord eruit ziet, dus zal ik er wat over uitleggen.

Wij werken met 6 personen aan boord, 6 uur op 6 uur af, en na 14 dagen worden we afgelost. Ieder heeft zijn eigen hut waar we ons na gedane arbeid terug kunnen trekken.

Verder ontbreekt het ons aan boord aan niets, we hebben b.v. overal airco, een fitnessruimte, T.V., videorecorder, computer, fax, telefoon, wasmachine, droger, 6 koelkasten en 4 diepvriezers. Verse groenten en fruit krijgen we 2 keer in de 14 dagen aan boord gebracht via de bunkerboot, die ons tevens van gasolie voorziet, want die 3 diesels à 2000 pk lusten wel een slokje (600 liter per uur !). Het overige eten krijgen we 1 keer in de 14 dagen aan boord gebracht.

Het gebruik van alcohol en drugs is ten strengste verboden!

Wij vervoeren voornamelijk ijzererts voor het Ruhrgebied. De duwcombinatie is 193 m. lang (ongeveer 2 voetbalvelden) en heeft een diepgang van 4 meter.

Stroomopwaarts:

een 4-baks duwstel 193 m. lang en 22,80 m. breed, de totale tonnage per reis is 11.200

een 6-baks duwstel 269,50 m. lang en 22,80 m. breed, de totale tonnage is dan 16.800.

Stroomafwaarts :

4-baksduwstel 193 m. lang en 22,80 m. breed.

6-baksduwstel 193 m. lang en 34,20 m. breed.

Dat was het wel zo'n beetje wat mijn werk betreft maar nu ik toch bezig ben wil ik ook nog even iedereen bedanken voor de felicitaties en de kaarten die ik heb ontvangen voor mijn 50-ste verjaardag, en een speciaal bedankje voor de buurt en vrienden voor de mooie versiering.

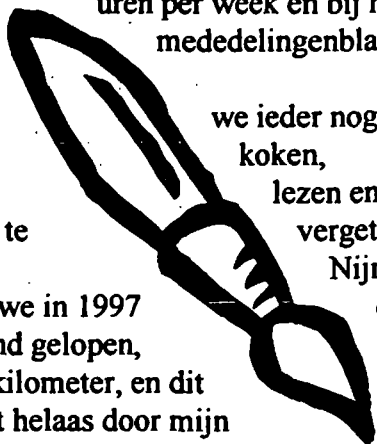
Dorien: Zelf ben ik fulltime house manager van beroep, daarnaast vrijwilligster bij de Praktische Thuishulp met als doel de mantelzorg te ontlasten voor enkele uren per week en bij het jullie welbekende mededelingenblad "de Fontein".

Dan hebben hobby's o.a. motorrijden, veel meer, niet te Daagse van samen hebben we in 1997 kilometerafstand gelopen, in 2000 de 50 kilometer, en dit moest Peter het helaas door mijn blessure weer alleen doen (de 40 kilometer).

Kortom wat ons betreft: 24 uur per dag is veel te kort.

Wij geven de pen door aan de familie Lemstra

Peter en Dorien Kole

we ieder nog diverse koken, lezen en nog vergeten "de 4 Nijmegen"; de 30 Peter jaar

What's in a name?

Wat zegt een naam? Twee eeuwen nadat onze familienamen officieel werden vastgelegd, verraden ze vaak nog waar wij (of onze voorouders) oorspronkelijk vandaan komen, en welke taal we spreken: Feenstra is een noorderling en Beckers komt uit het zuiden.

Een onderzoek in het zuiden des lands heeft een aantal opmerkelijke zaken opgeleverd.

Er zijn namelijk veel van deze kernnamen.

De volkstelling van 1947 leverde er in totaal 162 op.

Sprekende voorbeelden; Paffen, Ploum (Kerkrade), Bastiaens, Duchateau (Maastricht), Ebus (Venlo), van Enckevort (Sevenum), Fredrix (Elsloo), Hesen, Van de munckhof (Horst), Schell (Tegelen).

Wie de telefoonboeken er op naslaat ziet dat die namen ook vandaag de dag nog hoog scoren. De naam Ebus komt nog steeds het meest voor in Venlo (62 keer), in Horst struikel je over de Heses (81) en de Van de Munnickhofs (110), in Sevenum over de Van Enckevorts (79).

En dit zijn alleen nog maar de vermeldingen in de telefoongids. Mensen zonder telefoonvermelding en inwonende kinderen zijn dus niet meegeteld.

Zijn deze kernnamen dan de meest voorkomende in Limburg? Integendeel, alle 162 Limburgse kernnamen samen werden in 1947 gedragen door 26.624 mensen en dat was nog geen 4 procent van de toenmalige totale bevolking.

Het telefoonboek anno 2001 meldt voor Eijsden 69 keer de naam Warnier. Maar ook 147 keer de naam Janssen. Ook in Venlo staat de naam Janssen tien keer zo vaak vermeldt als die van Ebus.

Toch vertoont de top tien van Limburgse familienamen wel degelijk typische Limburgse trekjes. Om te beginnen verschilt hij sterk van de Nederlandse top tien, die wordt aangevoerd door het duo De Jong en De Vries.

Er is maar één overlapping; Janssen, op plaats acht. Toch komen er in de Limburgse top tien namen voor die in geen enkele andere provincie zo vaak voor komen als juist in Limburg.

Kort samengevat: een familienaam die afgeleid is van een beroep dan wel van een mannelijke voor- of roepnaam en bovendien nog eindigt op een -s of -en, is zeer waarschijnlijk een Limburgse naam.

Ga de top tien maar na: Janssen, Pe(e)ters, Jacobs, Hermans, Hendriks, Houben en Willems zijn afgeleid van mannelijke namen (Johannes, Petrus, Jacob, Herman, Hendrik, Hubertus en Willem)

Smeets en Beckers van beroepen (smid en bakker). En allemaal eindigen zij op een -s of -en. In de Nederlandse top tien staan ook wel beroepsnamen, maar daar ontbreekt de -s: Bakker, Visser, Smit.

Typisch Limburgs is ook hetgeen er ontbreekt, namelijk voorvoegsels (van de, van den en van der) Namen ontleend aan persoonlijke kenmerken ontbreken opvallend zoals Den Ouden, de Lange de Jong. Deze komen slechts sporadisch voor.

Limburgse namen verschillen ook in klankkleur vaak van familienamen uit andere delen van het land. Dat heeft te maken met het dialect. Even een stukje terug in de tijd, de Franse tijd. De Fransen hadden verordonneerd dat iedereen een (erfelijke) familienaam moest laten vastleggen. Dus ook Sjang van Sjèr van Sjo de Sjmeed - zo ging dat destijds met naamgeving, en in de omgangstaal van menig Limburgs dorpje nog steeds- uit Gulpen. Sjang wil een naam die aansluit bij zijn afkomst, en dus verwijst naar het beroep van zijn grootvader, de smid.

Als hij dat meldt aan de bevoegde ambtenaar, zegt hij niet smid (op zijn Hollands) maar sjmeed, zoals hij van huis uit gewend is.

De ambtenaar schrijft *smeed*, voegt daar vervolgens een -s (de zogenaamde definitief -s, die zoveel betekend als 'kind van') aan toe. Sjang en zijn nakomelingen heten dus voortaan Smeets.

Zo ongeveer, zij het in werkelijkheid waarschijnlijk iets complexer, moet het gegaan zijn.

Resultaat: de volkstellingen in 1947 telden in Nederland 7.094 personen met de naam Smeets, waarvan 6.169 (86.9 %) in Limburg.

Ze turfden 46.012 maal Smits, Smit en De Smit, waarvan slechts 1.566 (3.4 %) in Limburg.

Er zijn meer voorbeelden. Van alle mensen met de naam Kusters/Custers woonde 50.7 % in Limburg, tegen slechts 1,4 % van alle Koster(s).

Omdat een koster hier köster of kuster heet.

En van de 39.104 Nederlanders die in 1947 Bakker of De(n) Bakker heetten, woonden er maar 351 in Limburg. Minder dan 1 %!

Terwijl Limburg wel 2.449 inwoners met de naam Beckers telde, omgerekend 76 % van alle Beckersen in Nederland. Want een bakker is hier nou eenmaal een bèkker.

Er is nog een categorie typisch Limburgse namen. Omdat ze ontleend zijn aan dialecttermen en -begrippen.

De familienaam Schurgers is zo'n streekgebonden naam.

Er zit een beroep achter. Maar wie geen Limburgs dialect spreekt, haalt dat er niet uit.

Alleen tussen Venlo en Eijsden wordt *schurge* of *sjurge* -geleend uit het Rijnlands- in de streektaal gebruikt in de betekenis van sjouwen, meer in het bijzonder: sjouwen met een kruiwagen (een sjurgskar). Een schurger is dus een kruiër.

Zoals een esser -de wortel van de familienamen Esser en Essers- iemand was die zich toelegde op het maken van assen voor wagens en karren, en een schreur of sjreur -familienaam Schreurs- een kleermaker.

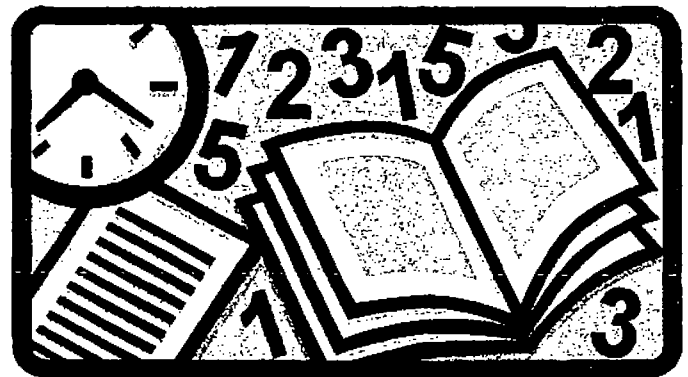
Jos

Uitslag puzzel nr. 3

Alle begin is moeilijk. Dit blijkt ook bij het opstarten van de puzzelrubriek.

Waren er bij puzzel 2 nog 6 inzendingen, bij puzzel 3 is het aantal inzendingen al gestegen naar 10.

Als de stijgende lijn doorgaat, gaan wij met het zoeken van nieuwe opgaven door.

Puzzel nr 3 (en dus de tegoedbon van Novalux-Giesen) is gewonnen door Annie en Henk Peer. Dit maal een moeilijke puzzel, die in een weekblad stond, waarvan wij de uitslag zelf hebben aangepast.

Wij wensen jullie veel puzzelplezier.

S P E E L T U I N P E E L T I

Hallo kinderen van het Schildersnest,

Op 25 augustus a.s. gaan we met zijn allen naar de speeltuin. Het is de bedoeling tegen 10.00 uur te vertrekken bij Peter Vousten en wij verwachten rond 17.00 uur thuis te zijn. Het kan natuurlijk iets later worden.

Wij raden iedereen aan zich zo gemakkelijk mogelijk te kleden en, zoals altijd wordt er voor eten en drinken gezorgd. Ouders: a.u.b. geen geld of snoep meegeven aan de kinderen, dit is voor de anderen niet leuk.

Voor welke speeltuin is gekozen blijft een verrassing, wij hopen natuurlijk dat zoveel mogelijk jeugd meegaat. In ieder geval proberen wij het voor grote en kleine kinderen zo aantrekkelijk mogelijk te maken.

Wij verheugen ons op een gezellige dag en tot ziens op 25 augustus.

Peter en Monique

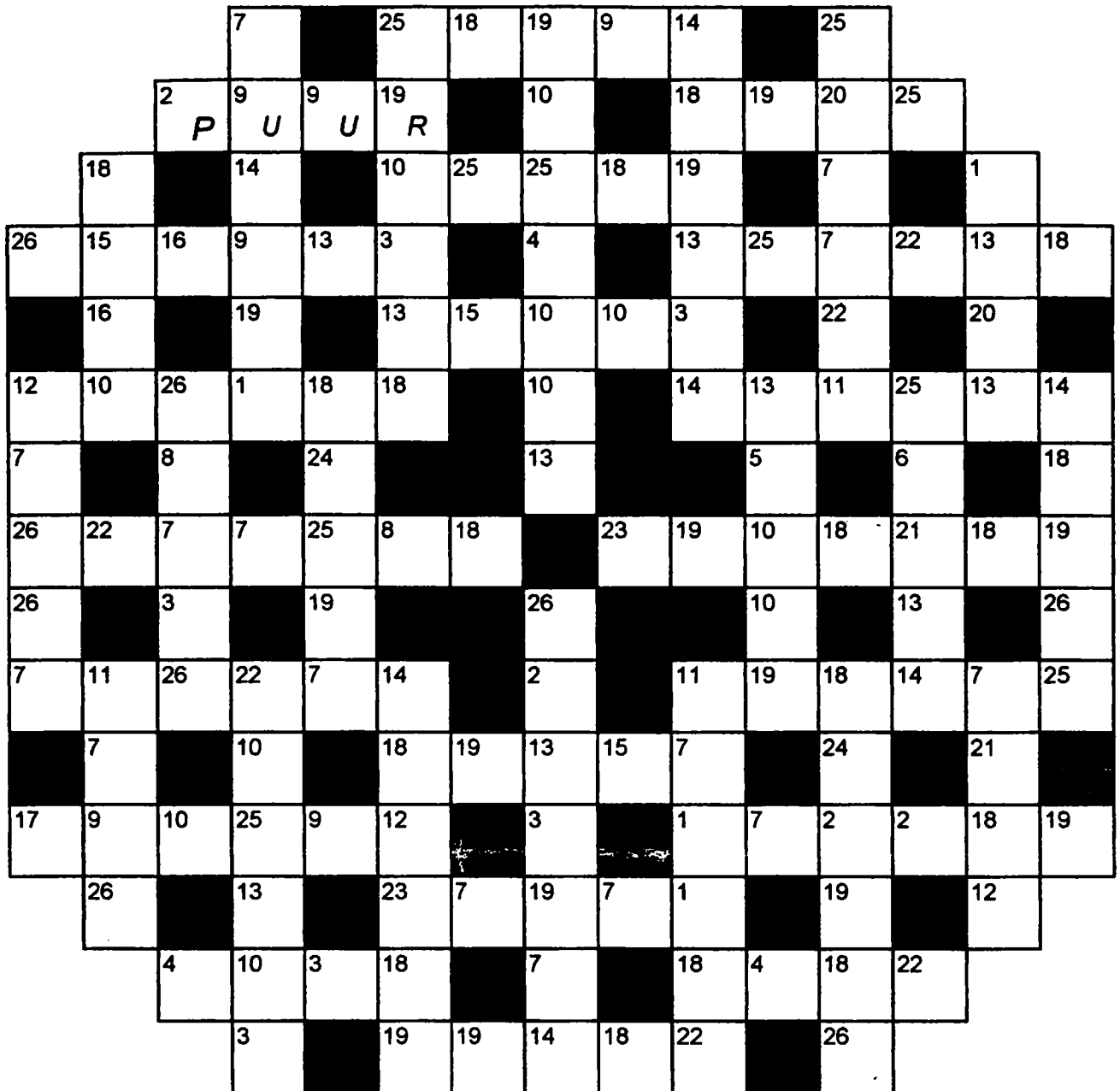
Oproep voor de ouders!

Wij hebben enkele ouders nodig, die meerijden naar de speeltuin, zodat er voor ieder vervoer en voldoende begeleiding is. Graag even op het opgaveformulier aangeven, of je mee kunt rijden.

Puzzel Nr. 4

Codekraker

1	2	3	4	5		
	<i>P</i>					
6	7	8	9	10	11	12
			<i>U</i>			
13	14	15	16	17	18	19
						<i>R</i>
20	21	22	23	24	25	26

Hier kunt u de gevonden letters invullen

	26	7	7	12	16	10	19	13	14	16	18	13	21	
12	7	7	1	25		16	18	25		22	18	5	18	3
		7	7	3	14	18	3	7	12	18	19			

Zet de gelijkgenummerde letters uit de puzzel in de oplossingbalk. Zo ontstaat een zin.

Lever de oplossing voor 29 september in op Jozef Israëlstraat 11.